

**Funded by
the European Union**

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА ПОЛІТИЧНОГО АНАЛІЗУ

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції
(Луцьк, 21 травня 2025 р.)

ЛУЦЬК – 2025

УДК: 327.39:339.92(477:061.1ЄС)
Є 50

Європейська інтеграція України: виклики, досвід, перспективи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Луцьк, 21 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. Федонюка. – Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2025. – 82 с.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету міжнародних відносин Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 9 від 22 травня 2025 р.)

Рецензенти:

Андрій Моренчук, канд. іст. наук, доцент кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Волинського національного університету імені Лесі Українки

Ілона Балак, канд. екон. наук, доцент кафедри міжнародних відносин та регіональних студій Волинського національного університету імені Лесі Українки

Матеріали конференції опубліковані в межах реалізації проєкту ERASMUS+ JEAN MONNET MODULE “EUAccession – European Integration for Communities in the Context of Ukraine’s Accession to the EU” № 101175264 – ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH

Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають позицію Європейського Союзу або Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури (ЕАСЕА). Європейський Союз та ЕАСЕА не несуть відповідальності за зміст публікації.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ДЛЯ ГРОМАД У КОНТЕКСТІ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО ЄС

Наталія Романюк

РОЗШИРЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ЄС
ТА УКРАЇНИ6

Ольга Андреева

РОЛЬ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРАГНЕННЯХ
УКРАЇНИ9

Максим Безпарточний

ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД БРЕНДИНГУ ТА МАРКЕТИНГУ ТЕРИТОРІЙ:
ВИКОРИСТАННЯ КРАЩИХ ПРАКТИК В УКРАЇНІ11

Таміла Герасимчук, Владислав Григорук

СТІЙКІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ЧИННИК ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ13

Вікторія Кухарик

ІНСТИТУЦІЙНА РОЛЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ17

Марина Калашлінська

УКРАЇНА НА ШЛЯХУ ДО ЄС: ВІД ОБ'ЄКТА ЗАХИСТУ ДО ЧИННИКА
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ19

Андрій Бояр

БЮДЖЕТНО-ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ УКРАЇНИ ТА ЄС.....21

Ірина Кицюк

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНСТРУМЕНТ UKRAINE FACILITY ЯК РУШІЙ ЗЕЛЕНОЇ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ23

Наталія Карпчук

ПРОКРЕМЛІВСЬКІ НАРАТИВИ ПРОТИ СПІВПРАЦІ ТА ІНТЕГРАЦІЇ24

Наталія Науменко

ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС: СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА
ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ26

Оксана Кундеус

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ТА ВИКЛИКИ.....28

Назар Михалюк

КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК СТРАТЕГІЯ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ЄС.....	30
---	----

Сергій Федонюк

КОЛАБОРАТИВНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ЧИННИК ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	32
---	----

Вікторія Панас

УКРАЇНА – ЄС: ПЕРСПЕКТИВИ БЕЗПЕКОВОГО ПАРТНЕРСТВА У СВІТЛІ ВІЙНИ ..	34
---	----

Юлія Охналюк

ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛІЗАЦІЇ В ІТАЛІЇ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	36
---	----

Вікторія Величко

РЕГІОНАЛІЗМ ІСПАНІЇ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	38
---	----

Оксана Бараник

МЕДІАРЕСУРСИ УКРАЇНИ У ПРОЦЕСІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	40
---	----

Ілона Збаражська

КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У ПРОЦЕСІ РОЗШИРЕННЯ	42
--	----

Костянтин Кожин

УПЛИВ ФАКТОРА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НА ПРОГНОЗ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	44
--	----

Олексій Волинцев

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА ЄС УКРАЇНІ ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	46
---	----

Максим Шидула

ЄС ЯК ОСНОВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ПАРТНЕР УКРАЇНИ.....	49
--	----

Маргарита Калінчик, Вікторія Панас

АДАПТАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ НУО В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ВІЙНИ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ІСПАНСЬКИЙ ДОСВІД	52
---	----

СЕКЦІЯ 2. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ: ВИКЛИКИ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ

Ольга Матейчук

РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	55
---	----

Ольга Голубська

ІНТЕГРАЦІЯ НА КОНТРАСТАХ: ЄВРОПЕЙСЬКА СТАБІЛЬНІСТЬ VS. ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКА ГНУЧКІСТЬ	58
Аліса Ільчишина, Вікторія Панас	
ПРОТИДІЯ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	60
Юлія Паламарчук	
РОСІЙСЬКІ НАРАТИВИ В ЧЕСЬКОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ.....	61
Ірина Саламова, Вікторія Панас	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇН ЄВРОПИ	63
Марина Оксенчук	
УКРАЇНСЬКО-ШВЕЙЦАРСЬКІ ВІДНОСИНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	65

СЕКЦІЯ 3. VARIA

Антоніна Шуляк	
УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА ЯК СУБ'ЄКТ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	68
Сергій Кулик	
АКЦІЇ ПОЛЬСЬКИХ УЛЬТРАС НА ВИЯВ ЗНЕВАГИ ДО ПРЕЗИДЕНТА РФ В. ПУТІНА	70
Євгенія ВОЗНЮК	
МЕДІАЦІЯ ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВИРІШЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ	73
Вікторія Завадська, Євгенія Вознюк	
ІНФОРМАЦІЙНА ТА КІБЕРБЕЗПЕКА КРАЇН АФРИКИ	76
Вадим Трачук	
МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ: РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ПРИВАТНИХ ПЛАТФОРМ.....	79

Таміла Герасимчук, Владислав Григорук

СТІЙКІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ЧИННИК ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Герасимчук Таміла, кандидат історичних наук, доцент, Рівненський державний гуманітарний університет

Григорук Владислав, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності С 2 «Політологія», Рівненський державний гуманітарний університет

В умовах повномасштабної російської збройної агресії та численних викликів, які вона спричинила, особливо актуальним стало дослідження стійкості територіальних громад України. Сьогодні стійкість громад – це не лише питання виживання в екзистенційній війні, а й важливий чинник успішної європейської інтеграції України. Війна вимагає від місцевих органів влади швидкої адаптації до нових реалій, а також активної участі у зміцненні демократичних інститутів і розвитку ефективного місцевого самоврядування.

Стійкість (resilience) територіальних громад є ключовим аспектом реалізації європейських цінностей – поваги до людської гідності, прав людини, свободи, демократії, верховенства права та соціальної згуртованості. Важливо розуміти, що успішна інтеграція в Європейський Союз потребує не лише реформ на державному рівні, а й активної участі місцевих громад у формуванні нових стандартів і практик, які відповідають європейським нормам. Місцеве самоврядування і громади виступають базисом, на якому ґрунтується впровадження європейських стандартів, демократичних цінностей та принципів прозорого і підзвітнього управління.

У даному дослідженні проаналізуємо як стійкість територіальних громад впливає на процес європейської інтеграції України, які виклики вони долають, а також які можливості відкриваються завдяки співпраці з європейськими партнерами. Стійкість громад варто розглядати в ширшому контексті національної стійкості (Герасимчук, 2021; Пирожков, Божок, Хамітов, 2021; Резнікова, 2022; Грищенко, Горбата, 2024) – здатності держави і суспільства ефективно протистояти загрозам будь-якого характеру, адаптуватися до змін безпечового середовища, підтримувати стабільне функціонування та швидко відновлюватися після криз (Концепція, 2021). Стійкість територіальних громад – це також і стійкість держави.

Процес європейської інтеграції України відкриває багато можливостей для розвитку територіальних громад, але лише за умови їхньої активної позиції, готовності до змін, інституційної спроможності, підтримки держави та партнерства з інституціями ЄС. Процес європейської інтеграції України відкриває багато можливостей для розвитку територіальних громад, що простежується у результатах соціологічних досліджень (Дарковіч, Савісько, 2023; Аналітичний звіт УГСПЛ, 2024). Аналіз аналітичних звітів дає підстави вважати, що ці можливості реалізуються за певних умов:

- активної участі і готовності громад до змін та впровадження європейських стандартів;
- наявності кваліфікованих фахівців та інституційної спроможності;
- підтримки з боку держави та міжнародних партнерів;
- розвиненого місцевого самоврядування та децентралізації;
- залученні громадян та прозорості процесів управління;
- інфраструктурної та фінансової спроможності громад.

Щоденна практика громад показує, що ці умови безпосередньо пов'язані з стійкістю громад, яка забезпечує здатність громад адаптуватися до політичних, економічних і соціальних вимог ЄС, впроваджувати реформи та стандарти, а також ефективно взаємодіяти з

міжнародними партнерами. Фундаментом для подальшого розвитку громад є політична стійкість, що включає зміцнення місцевої демократії, верховенство права, прозорість і підзвітність органів місцевого самоврядування, що в свою чергу формує довіру між владою та громадянами. Водночас економічна стійкість забезпечує фінансову автономію громад, можливість залучати інвестиції та розвивати місцевий бізнес, що дозволяє не лише підтримувати життєдіяльність, а й впроваджувати європейські економічні стандарти. Соціальна стійкість, яка має особливе значення в умовах війни та проявляється у підвищенні рівня життя, розвитку соціальних послуг і підтримці громадянського суспільства, сприяє соціальній згуртованості і реалізації європейських цінностей. Інституційна спроможність, що включає ефективне та прозоре управління, адаптивність до викликів та готовність до реформ, забезпечує здатність громад швидко реагувати на зміни, впроваджувати нові підходи і ефективно співпрацювати з європейськими структурами. Ці взаємопов'язані аспекти формують комплексний потенціал територіальних громад, який є необхідною передумовою для успішної європейської інтеграції України. Вони забезпечують не лише відповідність Копенгагенським критеріям членства, а й реальні зміни, що підвищують якість життя громадян на місцях і зміцнюють державу в цілому навіть в умовах війни.

Виокремимо основні напрями, через які стійкість територіальних громад проявляється у процесі євроінтеграції України.

По-перше, важливим є впровадження європейських політик на місцях, адже, як зазначено на сайті «Децентралізація» (<https://decentralization.ua/european>), близько 80% політик ЄС реалізуються саме на місцевому рівні, тому здатність громад розробляти і впроваджувати місцеві політики у пріоритетних сферах є критичною для інтеграції України з ЄС. Стійкі громади можуть ефективно працювати і вже працюють з даними, залучають інвестиції та реалізують різні проекти і програми громадської участі, які фінансуються Європейським Союзом <https://i-vin.info/news/mizhнародna-spivpracya-gromad-ye-nadto-vazhlyvoyu--u-vinnici-proyshla-konferenciya-schodo-yevrointegraciyi-ukrayini-10763.html>, що сприяє розвитку та відбудові держави. У проголошеній 19 травня 2025 року Резолюції щодо пріоритетів Європейського Комітету Регіонів на 2025-2030 роки проголошено згуртованість, стійкість та близькість трьома провідними пріоритетами на наступні п'ять років (Resolution, 2025).

По-друге, реформа децентралізації в Україні, яка успішно реалізується починаючи з 2015 року, надала територіальним громадам більше повноважень і ресурсів, що суттєво підвищило їхню стійкість як до початку повномасштабного вторгнення, так і в умовах воєнного стану. Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади на засадах децентралізації, створила нові можливості для розвитку територіальних громад, а новий адміністративно-територіальний устрій та бюджетна децентралізація значно підвищили спроможність місцевого самоврядування (Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, 2020). Завдяки децентралізації громади отримали можливість самостійно приймати рішення, ефективно управляти фінансами та ресурсами, швидко реагувати на виклики безпеки і соціально-економічні потреби населення. Крім того, реформа сприяла розвитку співпраці між громадами, обміну знаннями та досвідом, що додатково посилило їхню готовність і здатність протистояти безпековим загрозам і викликам.

По-третє, фундаментом стійкості, що дозволяє громадам ефективно протистояти викликам війни та проводити реформи на шляху європейської інтеграції, є зростання довіри між владою та громадянами, що трансформується в громадянську активність на рівні територіальних громад. Залучення громадян до прийняття рішень відповідає європейським стандартам, посилює стійкість громад, забезпечує прозорість і підзвітність, що є важливою умовою європейської інтеграції. Здатність громад до самоорганізації, мобілізації ресурсів і підтримки населення є важливою умовою для наближення України до стандартів Європейського Союзу.

По-четверте, в умовах війни довіра і партнерства суттєво посилюють потенціал громад і

сприяють їхній інтеграції у європейський простір в найширшому розумінні. Міжнародна співпраця з європейськими громадами перестає бути лише інструментом зовнішньої політики держави, а поступово перетворюється на бенчмаркінг щоденних практик та обміну досвідом, побудову міжмуніципальних, міжрегіональних та транскордонних партнерств, а також впровадження європейських стандартів управління, розвитку інфраструктури, соціальних послуг, екологічних стандартів, розвитку людського потенціалу і залученню громадян до прийняття рішень, що реалізується через підтримку проєктів і програм ЄС.

По-п'яте, законодавча та інституційна підтримка Європейського Парламенту і Європейської Комісії, які постійно наголошують на необхідності подальшого посилення ролі місцевого самоврядування як умови успішної інтеграції. Це означає, що важливою складовою цього процесу є надання громадам більших повноважень і ресурсів, що, в свою чергу, сприяє їх розвитку, відбудові та відновленню тих, що постраждали від російської збройної агресії і потребують інклюзивної підтримки.

По-шосте, Європейський Союз та його держави-члени підтримують відбудову громад, що постраждали від війни, через програми співпраці, інвестиції та технічну допомогу. Це допомагає не лише відновити інфраструктуру, а й підвищити якість життя, наблизитися до європейських стандартів, відчувати силу міжнародної солідарності та усвідомити зміст європейських цінностей на практиці. Це підвищує обізнаність та спроможність громад, допомагає у стратегічному плануванні їх розвитку, застосуванні стандартів ЄС та розширює можливості участі у програмах ЄС.

Підтримка Європейського Союзу для територіальних громад України і загалом регіонального розвитку тісно відповідає пріоритетам та завданням, визначеним у Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Органи місцевого самоврядування активно залучені до діалогу з ЄС через асоціації, участь у програмах, форумах і стажуваннях, що сприяє врахуванню інтересів громад у євроінтеграційній політиці. На практиці солідарність Європейського Союзу та його держав-членів з Україною проявляється через фінансування, навчання, експертизу, партнерства, програми та проєкти. Це допомагає підтримувати стійкість територіальних громад, підвищувати інституційну спроможність органів місцевого самоврядування, відновлювати інфраструктуру, впроваджувати європейські стандарти та готуватися до повноправного членства в ЄС.

Європейський Союз системно підтримує розвиток українських територіальних громад через програму «U-LEAD with Europe», спрямовану на посилення спроможності місцевого самоврядування в умовах децентралізації та війни. Ініціатива ЄС Interreg об'єднує країни, регіони та громади через низку програм фінансування, що сприяють транскордонній, транснаціональній, міжрегіональній та віддаленій співпраці регіонів. Щоб допомогти Україні в зусиллях із відновлення, відбудови й модернізації, ЄС започаткував новий механізм підтримки на 2024–2027 роки. Інструмент «Ukraine Facility» – це спеціальний інструмент, який дозволить ЄС протягом згаданого періоду надавати Україні передбачувану й гнучку підтримку на суму до 50 мільярдів євро. Крім того, Європейська Комісія реалізує тематичні програми, які допомагають впроваджувати політики ЄС у різних сферах. У процесі європейської інтеграції Україна вже долучилася до великої кількості європейських програм, багато з яких є ефективними інструментами для розвитку місцевих громад та посилення їхнього внутрішнього потенціалу. Це досягається через партнерства органів місцевого самоврядування з бізнесом, освітніми закладами та громадськими організаціями. Серед найбільш актуальних тематичних програм для місцевого розвитку варто виділити: Horizon Europe, Creative Europe, LIFE, Single Market Programme, Connecting Europe Facility (CEF), Erasmus+, Leader, Citizens, Equality, Rights and Values (CERV) та інші.

Співпраця українських територіальних громад із європейськими партнерами стала щоденною практикою, що включає бенчмаркінг, навчання та впровадження європейських стандартів життя. Громади зміцнюють довіру та розвивають місцеву демократію через

партисипацію, реалізують проекти зі створення робочих місць, підтримки внутрішньо переміщених осіб, розвитку культури і освіти, що сприяє підвищенню якості життя та стійкості.

Таким чином, стійкість територіальних громад – це здатність ефективно функціонувати в умовах екзистенційної війни, а також ключовий чинник успішної європейської інтеграції України. Сильні, прозорі та демократичні громади здатні впроваджувати європейські стандарти, залучати інвестиції, формувати довіру та забезпечувати сталий розвиток своїх територій. Європейська інтеграція стає не лише політичним процесом, а й практичною щоденною практикою територіальних громад, які через партнерства, навчання та впровадження європейських норм наближають Україну до стандартів ЄС.

Список використаних джерел:

1. Вимір стійкості територіальних громад через оцінювання їхньої спроможності. Аналітичний звіт. Національна платформа стійкості та згуртованості, Українська Гельсінська спілка з прав людини. Київ. Листопад 2024. 46 с. URL: <https://www.helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2025/01/Vymir-stiykosti-terytorialnykh-hromad-cherez-otsiniuvannia-ikhnoi-spromozhnosti.-Analitychnyy-zvit.pdf>

2. Герасимчук Т.Ф. Національна стійкість як детермінанта європейської інтеграції України. Науковий журнал «Politicus», 2022 (4). С. 18-28. URL: http://politicus.od.ua/4_2022/3.pdf

3. Грищенко І.М., Горбата Л.П. Територіальні громади: механізми забезпечення стійкості: монографія. Київ : НУБіП України, 2024. 344 с. URL: <https://dglb.nubip.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c832706d-89fb-416b-96d1-0ecd7357c9a4/content>

4. Дарковіч А., Савісько М. Стійкість громад: проблеми та рішення у прогнозуванні та реагуванні на кризи та загрози, спричинені повномасштабною війною. Лютий 2023. 28 с. Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку KSE Інституту. URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/03/KSE-Institute-zvit-iz-doslidzhennya-Stii--kist-gromad.-Hanns-Final.pdf>

5. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, 2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

6. Концепція забезпечення національної системи стійкості. затверджена Указом Президента України від 27 вересня 2021 року № 479/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4792021-40181>

7. Пирожков, С. І., Божок, Є. В., Хамітов, Н. В. Національна стійкість (резильєнтність) країни: стратегія і тактика випередження гібридних загроз. *Вісник Національної академії наук України*. 2021. (8). С. 74-82. URL: <https://doi.org/10.15407/visn2021.08.074>

8. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища: монографія. Київ: НІСД, 2022. 456 с. URL: [https://www.marshallcenter.org/sites/default/files/files/2022-04/Reznikova Resilience UKR.pdf](https://www.marshallcenter.org/sites/default/files/files/2022-04/Reznikova%20Resilience%20UKR.pdf)

9. Resolution on the priorities of the European Committee of the Regions for 2025-2030. URL: [https://dmsearch.cor.europa.eu/search/public?k=priorities%20of%20the%20European%20Committee%20of%20the%20Regions%20for%202025-2030%20\(documentyear:2025\)%20\(documentnumber:1330\)&lang=EN%20of%20the%20Regions%20for%202025-2030](https://dmsearch.cor.europa.eu/search/public?k=priorities%20of%20the%20European%20Committee%20of%20the%20Regions%20for%202025-2030%20(documentyear:2025)%20(documentnumber:1330)&lang=EN%20of%20the%20Regions%20for%202025-2030)